

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej

oraz Wojskowej Służby Polek

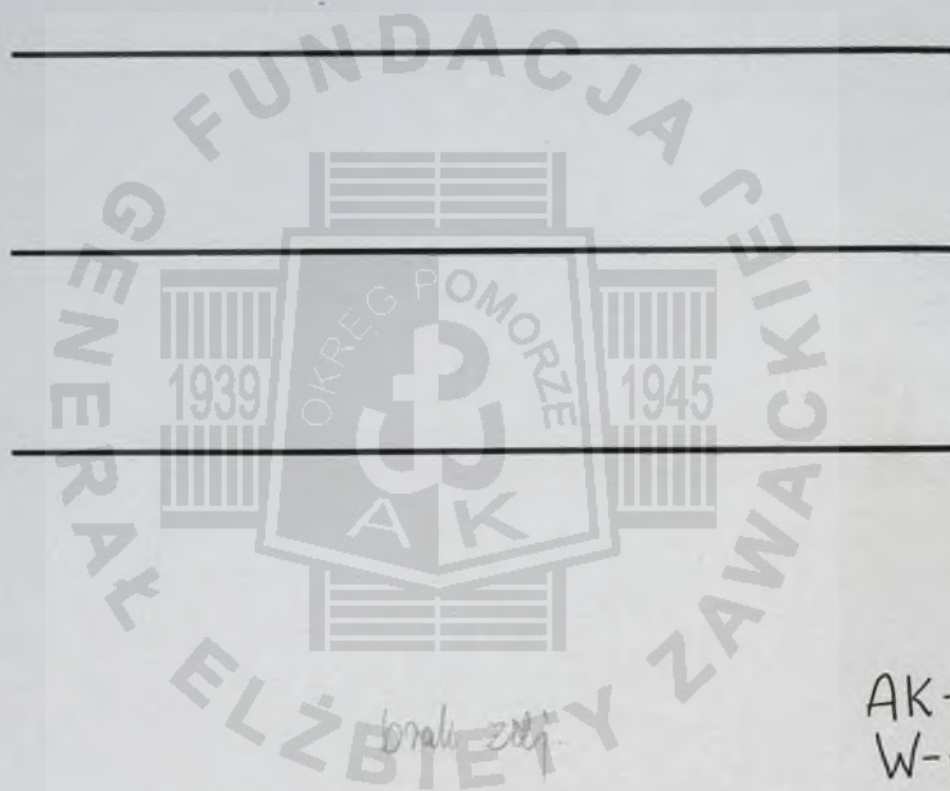
87-100 Toruń, ul. Podmurni 93, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fapak@wp.pl www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

AK - Polska Niepodl.
W-wa

plut. **GRABOWSKA**

Krzyszyna

Zam. Białkowa

792 / WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — GRABOWSKA Krystyna
792/WSK sam Białkowa
ps. „Niesobla”

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora ✓

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —
.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓¹ —

VI. Fotografie *brali* —

I/1 Relacja

- Syciowys, Włocławek 1990, rkpś (kopia), k. l. s. 1-2

Kazystyna Piotrowna z d. Grabowska e. Kazimiera
ps. „Niesabia”

87-800 Wroclawski

Życiorys

Urodziła się w Warszawie dn. 17-VI-1923r. w rodzinie inteligentnej.
 Zimmazjowa ukraińszczyźnie i uciekła do Anglii w 1939r. w Wilnie.
 W sierpniu 1939r. zamieszkała z siostrą w Warszawie. Matkę straciła w 1929r., a siostrę w 1939r. w kampanii wrześniowej 1939r., była oficerem służby artylerii. W dniu wybuchu wojny zgłosiła się do brzoźnego kuzyna, a od 8-ego września 1939r. wstąpiła do Strazy Ochotniczej Pomocnej przez pnr. H. Stankowskiego, w której artylerii brała udział do rozwiązania tj. do 30-V-1939r. Komenda Strazy Ochotniczej Pomocnej mieściła się w biurze Państwa Francusko-Polskiego przy ul. Krakowskiej. W rozważaniu S.O., dyrektor Państwa rozmyślał mnie jako kandydatkę do brzożni aby uchronić przed represjami Niemców. Miesiący musieliśmy mieszkać przy ul. Sułcha zostało zabrane przez Niemców i tylko dzięki szybkiej reakcji udało mi się tam jako stałemu mieszkać. Od stycznia 1940r. zamieszkała w Łodzi w/ Składowanie. Mieszkając tam przyjaźnił się Henryk Tychalski (oficer w stanie wojennym) i na tym terenie organizował tajny organizację „Tajna Niepodległość”, do której wstąpiła w lutym 1940r., a przyjęła pseudonim od siebie jako Kmdant Olegu nr. IV - P.N. Henryk Tychalski ps. „Korybut” w dniu 30-VI-1940r. i został przydzielony do IV nr. P.N. z siedzibą w Łodzi. W 1942r. został aresztowany „Korybut”, zabrany do W-ny na Tomiak i rozstrzelany jako podstępnik. Wskazywał na Kmdant Józefowski ps. „Wiktoria” ja została przeniesiona do W-ny do dyspozycji Kmdant Józefowski P.N. mieszkała pod kierownictwem Kmdant Józefowski

Chojackiego i Karoliena Gadoptowskiego ps. „Jur”. Byłam typownicą wicary „skrytkami” w W-wie, pomocniczą w drukarni, kłopotomatorom partę i prasę Rookarem Kmay fionowej „P.N.” z dnia 11-1-1943 r. zostałam typownicą wicary Rud. fionowej w W-wie a Kaus. w str. w Łyżeni. Nadawca dalej pisał w fionowej w dn. 21-1-1944 r. w wyniku typowalni wzywałem dostać się do uboru w Treblince. Skąd dzięki staraniom i pomocy kłopotomatorzy wicary „P.N.” w Skierkowie, która kierował Jan Kłopotom ps. „i wotady” zostałam wicary 25-10-1944 r. z uboru. Worganizacji erywie paktomatoru do 17-1-1944 r. fionowej wicary w Skierkowie i wyciem z uboru. Mam dwie córki. Byłam pomocniczą w Instytucie Sadownicwa i Wnioskowania w Sk-ek do 1949 r. Obecnie jestem na emeryturze, jestem i walczy w fionowej i grupy. Do stycznia 19- mienkatom w Skierkowie, a obecnie po zamianie mienkatom mienkatom nie wotomatoru do wyciem z uboru zaliczenia w Kłopotom wicary fionowej do-ki.

W latach 1946 r. do 1948 r. byłam kłopotomatorzy fionowej Gwiazdu b. wyciem politycznych hitleromskich wyciem i uboru w wotomatorzy do LPW-u wstąpiłam 19-01-1970 r. do Kłota Miejskiego nr. 2 w Sk-ek. 1975 r. - 1984 r. byłam kłopotomatorzy G-dm Wojewodskiego i pncord. Komisji Sojulus - bydomiej. w Kłota Miejskim od 1973 r. do 1989 r. byłam kłopotomatorzy G-dm i skarbnikiem.

Do Gw. Inwalidom Wojewodskiego wstąpiłam 1976 r. i do 1989 r. byłam kłopotomatorzy G-dm Oddz. i kłopotomatorzy Kaus. Sojulus - bydomiej. w Skierkowie. Obecnie jestem kłopotomatorzy G-dm Kłota Miejskiego w wotomatoru.

Młocanek dn. 16-01-1990 r.

Piatella

I/2 Dokumenty

- Oświadczenie świadka K. Gzybowskiego ps. „Wiktor”, Łódź 1976, mps (kopia), k. l. s. 1
- Zaświadczenie weryfikacyjne, Londyn 1988, mps (kopia), k. l. s. 2
- Deklaracja uczestnictwa w św. Zw. Żoł. AK, Wrocław 1990, k. l. s. 3-4

Grzybowski Konrad pseud.

Łódź

1/2-1
dnia 27 stycznia 1976 r.

" Wiktor " Łódź nr. kodu 91-050

(miejsce)

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres
składającego oświadczenie)

OSWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia formację wojskową od — do): **Komendy Okręgu Nr. IV tajnej organizacji " Polska Niepodległa " z siedzibą w Płyćwi pow. skierniewickiego** świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer **ME** wydanym dnia **23.IV.** 19**66** przez **KDMO Łódź - Bałuty**

o ś w i a d c z a m :

z ob. **Krystyna Grabowska** syn (corka) **Kazimierza**
urodz. dnia **17.VI.** 19**23** roku w **Warszawie**

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): **w czasie od 30.VI.1940r. aż do wyzwolenia Kraju była członkiem Kmdy Okręgu Nr. IV Org. "Polska Niepodległa" z siedzibą w Płyćwi, pow. skierniewickiego. Poraz pierwszy zetknąłem się z kol. Krystyną w marcu 1941 r. kiedy zamieszkiwała on st. kol. Płyćwia w domu b. Kmdanta Okręgu Nr. IV Henryka Pałalskiego " Korybuta "**

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim **Niesobia** i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy w jakich bytn.) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): **Pełniła odpowiedzialną funkcję służbową jako łącznik zewnętrzny na trasie między Płyćwią i Warszawą. Nominację na to stanowisko uzyskała dnia 11.XI.1943 r. rozkazem Kmdy Głównej Org. " Polska Niepodległa " Nr. 29/A- 43. Obowiązki łącznika pełniła z pełnym poświęceniem i często z narażeniem własnego życia. Podczas jednej z podróży służbowej w dniu 21.I.1944 r. w wyniku łapanki na dworcu kolejowym w Żyrardowie dostała się do obozu w Treblince, skąd dzięki staraniom i pomocy naszej komórki organizacyjnej PN w Skierniewicach została zwolniona w dniu 25.IV.1944 r.**

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej. wyданey przez Zarząd Okręgu w

ZBIÓRKA BOJOWNIKÓW I WOLNOŚĆ BEMSKA

Stowarzyszenie Wyższej Przydatności

ZARZĄD KOŁA MIEJSKIEGO

66-100 Skierniewice

ul. Świerczewskiego nr 5

Skrzynka pocztowa Nr 69

(pieczęć i podpis odpowiedzialnej władzy

lub Zarządu ZBoWiD)

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Grzybowski Konrad pseud. "Wiktor"
b. Kmdant Okręgu Nr. IV Org. "Polska
Niepodległa" (nazwa, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko)

I/2-2

L. dz. 13005/88.

Londyn - 21.10.1988 r.

Our ref.

ZASWIADCZENIE WERYFIKACYJNE

/Wyciąg z akt personalnych/

GRABOWSKA - BIAŁKOWA Krystyna - ur. 17.06.1923 r.
w Warszawie.

Córka - Kazimierza

Szeregowa

Pseudonim: "Niesobia"

Przydział: Obszar A.K. Warszawa - "Obroża"

Odbyła służbę wojskową w szeregach: "Polska Niepodległa" -
A.K.

Przebieg służby:

06.1940 - Zaprzysiężona w Pływi.

06.1940 - 21.01.1944 - Przydzielona do Komendy Placówki
w Pływi. Po przeszkoleniu,
pełniła funkcję łączniczki - kol-
porterki tajnej prasy.
Utrzymywała łączność pomiędzy komendą
placówki a Warszawą i Skierniewicami.

21.01.1944 - 01.1945 - Aresztowana przez Gestapo na stacji
w Żyrardowie - wywieziona do obozu
koncentracyjnego.
Po wykupieniu, przeszła do konspiracji.

Odznaczenia: Medal Wojska
Krzyż Armii Krajowej

Za zgodność:

[Handwritten signature]
[Circular stamp: GŁÓWNA KOMISJA WERYFIKACYJNA A.K.]

GŁÓWNA KOMISJA WERYFIKACYJNA A.K.

Czeki i przekazy pieniężne prosimy wystawić na: Polish Home Army Ex-Servicemen Association

Za zgodność

PREZYS ZARZĄDU
[Handwritten signature]
Zenon Sobolewski

Okręg... Powiat... Koło, Środowisko...
Kujawsko-Pomorskie...
M. Tosiński

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data 16-I-1990... Krystyna Białkowska...
/ Imię i nazwisko / / podpis /

adres 87-800, Kiełciewska

telefon

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię Białkowska Krystyna
/ literami drukowanymi /

2. Dla mężatek nazwisko panieńskie Grabowska

3. Data i miejsce urodzenia 17-VI-1923 m. Warszawa

4. Imiona rodziców Kazimierz, Stefania

5. Pseudonimy „Niesobia”

6. Data wstąpienia do:
a. SZP
b. ZWZ-AK Org. Wojska Polskiego „Polska Niepodległa” - AK - 06.1940 r.
c. Organizacja sekcji, podporządkowane, współdziałające

7. Przydział organizacyjny Obszar A.K. Warszawa - „Obszar” w składzie od 30-VI-1940 r. aż do wyzwolenia kraju tytułem kwatermistrzowskiego Oddziału Nr. IV Org. „Polska Niepodległa” z siedzibą w Wilnie, pow. Sierakowskiego.
/ np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /

8. Odznaczenia uzyskane w AK: 1. Krzyż Armii Krajowej nr leg. 42091. dat. 15-XI-1988 r.
2. Medal Wojska Polskiego po roz. 1, 2, 3 i 4. nr leg. 44094. dat. 15-VIII-1948 r.
... Ministerstwo Obrony Narodowej: Laudyn: Główna Kasa Wypłat Akcji A.K.
/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

9. Inne odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski nr 1825-83-4 du 27-III-1983 r.
 Krzyż Partyzancki nr 1451-75-10 du 1-III-1975 r. Medal za Kawalerię 1939-1945 nr 2323-76-6 du 31-VI-1975 r.
 Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 nr 101-73-7 du 7-V-1973 r. Złoty Order Sztandarów "Za zwycięstwo nad Niemcami w Wielkiej Wojnie 1939-1945" nr 180241 du 21-05-1987 r. przez Inst. Badawczy

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadana /

10. Przebieg służby /oznaczeń, nazwa, funkcja /:
 a. do 1939r. WSP
 b. WSP, WSK-AK 06-1940 - 17-01-1944 "Państwa Niepodległa" Oddział A-11 - Warszawa - "Prasa"
 c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatancka /nr, data wystawienia, przez kogo wydana /
 Nr. 074236 Złoty Order Sztandarów Województwa w Świeżeniu wicek du 31-03-1976 r.

12. Represjonowany /rodzaj /:
 a. I. KK 1939r. - 15. I. 1945r. 21-01-1944 - 25-04-1944 r. Obóz Treblinka
 b. Po 15. I. 1945r.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem: M. K...

KOMISJA WERYFIKACYJNA
AK
 we Włodawku

KOMISJA WERYFIKACYJNA / Korn, Środowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
Włodawka, dnia 12 stycznia 1990 r.

/ miejscowość, data /
 Nazwisko i imię 1. Konrad Korycki - "Jurek"
 pseudonim 2. Henryk Gajdulis - "Sunt"
 3. Henryk Wierzyński - "Rybitwa"

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej F. G. W. 14. 02. 1990 r.

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /
 ZARZĄD OKRĘGU

Nazwisko i imię 1. J. L. G. T.
 pseudonim 2. L. M. G. S.
 3. E. K. W. S.

i/3. Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora:
- Ankieta osobowa Białkova Krystyna b.śl, Data wpl. do Fundacji:
13.12.19970. Druk. kserokopia. K-1, s.1-2.

ANKIETA OSOBOWA

Wpłynęło dnia 19.12.92
L.dz. 1992.1 esk/92

I/3-1

1. Nazwisko B I A Ł K O W A		2. Poprzednie nazwisko (rodowe z poprzedniego małżeństwa) sprzed zmian w trybie administracyjnym GRABOWSKA	
3. Imiona K R Y S T Y N A		4. Data urodzenia 17 06 1923 dzień m-c rok 4.	
5. Miejsce urodzenia Warszawa		6. Imię ojca KAZIMIERZ	
7. Imię i nazwisko matki STEFANIA MIROWSKA		8. Obywatelstwo polskie	
9. Miejsce zameldowania na pobyt stały			
a/ województwo Włocławek		b/ miasto/dzielnica włocławek /Zazamcze	
c/ ulica		d/ nr domu	
e		f/ kod adresowy 87-800	
g/ telefon prywatny		10. Dowód tożsamości	
a/ nazwa dowodu Dowód osobisty		b/ seria i numer	
c/ data i miejsce wystawienia oraz urząd wystawiający 6.09.1965 r. -K PMO Skierniewice		11. PESEL	
12. Właściwa terytorialnie Wojskowa Komenda upelnien wKU włocławek		13. Aktualny stopień wojskowy - nr rozkazu data nadania plutonowy nr.roz. 2 z dn. 3.05.1992 r.	
14. Ukończone szkolenie wojskowe: szk. ofic., podchorążówka konspir., KDO, itp. nie			
15. Czy był karany sadownie nie karana		16. Miejsce pracy, stanowisko, miejscowość emerytura renta Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa -Skierniewice-kierow.Adm.-Gospodar. w latach 1974-1979. Emerytka od 31.07.79.	
17. Wykształcenie /jakie, data ukończenia/ średnie gimnazjum ogólnokształcące matura w czerwcu 1939 r.		18. Tytuły, stopnie naukowe i zawodowe nie miałam	
19. Przynależność do partii polit. nie miał org. komb. i społ. /pełnione funkcje od 1945 r / ZBoWiD od 1970 r Zw.Inw.Wojen. od 1976 r. SZŻAK-Oddz.Włocławek		20. Nr uprawnień komb. - podstawa uprawnień Decyzja 5-589 z dn.25.08.1993 r. Armia Krajowa:06.1940-01.1944 r. Obóz koncentracyjny: 01 do 04.1944	
21. Uprawnienia inwalidzkie: a/ wojenne- kat i nr II gr.inw. nr.482448 Ob.Kom.nr 3 w Łowiczu-13.07.1976 r. b/ cywilne - kat i nr I gr. inw.z ogóln.st.zdrow. nr 4824448 Obw.Kom. w Skierniewicach dn. 24.05.1988 r.		22. Posiadane ordery i odznaczenia	
Nazwa		Nr legitymacji	
Data nadania			
Krzyż Kawalerski Ord.Odr.Pol.		1825-83-4	
27.07.1983 r. Warszawa			
Krzyż Armii Krajowej		42091	
15.11.1988 Londyn			
Medal Wojska Odz.AK po raz 1,2,3,4 - 44094		15.08.1948 r. Londyn	
Krzyż Partyzancki		1451-75-10	
01.10.1975 r. Warszawa			
Medal za Warszawę 1939-1945		2303-76-10	
31.12.1976 r. Warszawa			
Odz.Pam."Akcja Burza"		I/22/4283	
29.12.1995 r. Warszawa			
23. Posiadane wyróżnienia i odznaki: Odz.za zasł.dla woj.skierniewickiego, nr 276 -1982 r. Odz."Zasł.prac Rolnictwa, Złota odz.Inst.Sadown.Sk, nr 180241 -1987 r. Srebr. Medal Opiek.Miejsc Pam.Nar. nr 6415 -05.06.1986 r. Warszawa.			
24. Środowisko kombatanckie Sw.Z.Z.AK-oddz.Włocławek i Zw.Inw.Woj.koło Włocławek			
25. Krótki opis działalności wojennej i powojennej, np. praca zawodowa i społeczna (na odwrócenie ankiety)			

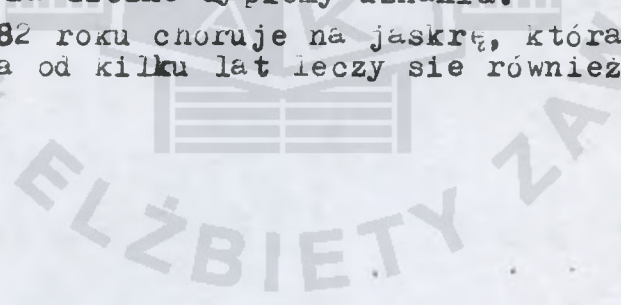
W okresie okupacji niemieckiej od 30.06.1940 r. do 21.01.1944 roku była członkiem Komendy Okręgu IV organizacji tajnej wojskowej "Polska Niepodległa" z siedzibą w Płyświ w powiecie Skierniewice. Zaprzysiężona, przybrała pseudonim "Niesobia", w stopniu szeregowej pełniła funkcję kolporterki tajnej prasy i łączniczki. Rozkazem Kom. Głównej Org. "Polska Niepodległa" nr 29/A-43 z dnia 11.11.1943 r. pełniła odpowiedzialną funkcję służbową jako łącznik zewnętrzny na trasie między Pryćwią i Warszawą. Obowiązki łącznika pełniła z pełnym poświęceniem i często z narażeniem własnego życia. Podczas jednej z podróży służbowej w dniu 21.01.1944 roku w wyniku kłopotki na dworcu kolejowym w Żyrardowie została aresztowana i przewieziona do obozu koncentracyjnego w Treblince, skąd po 3 miesiącach dzięki staraniom i pomocy komórki organizacyjnej "Polski Niepodległej" w Skierniewicach została zwolniona w dniu 25.04.1944 r. Po przybyciu z obozu koncentracyjnego organizacja skierowała ją na kwaterę i była w konspiracji aż do stycznia 1945 roku, tj. do zajęcia tych terenów przez Armię Radziecką.

Po wojnie zamieszkała w Skierniewicach. Wyszła za mąż.

Od 1 stycznia 1974 roku do 31 lipca 1979 roku pracowała w Instytucie Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach początkowo na stanowisku kierownika magazynów, a następnie kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego. Pracę wykonywała bardzo sumiennie, wykazując umiejętności organizacyjne i prawidłowego kształtowania stosunków międzyludzkich. Przeszła na wcześniejszą emeryturę przysługującą kombatantom w 1979 roku.

Niezależnie od pracy zawodowej brała czynny udział w pracy społecznej na terenie Instytutu oraz w Polskim Związku Emerytów, Rentistów i Inwalidów, także w organizacjach kombatanckich: Związku Bojowników o Wolność i Demokrację od 1970 r. Związku Inwalidów Wojennych od 1976 r. i Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej tak w Skierniewicach, a po zamieszkaniu we Włocławku także w tym mieście. Pełniła funkcje przewodniczącej Komisji Socjalno-Bytowej lub członka Komisji Rewizyjnej. Za rzetelne i obywatelskie zaangażowanie w pracy społecznej otrzymywała liczne dyplomy uznania.

Od 1982 roku choruje na jaskrę, która się pogłębia z każdym rokiem, a od kilku lat leczy się również na chorobę niedokrwinną serca.

T. 792/WSK

AK
W-4a

GRABOWSKA Krystyna
zam. BIAŁKOVA
ps. "Niesobia"

V. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

J. 792/WSK

AK
W-12

GRABOWSKA Krystyna

zam. BIAŁKOJA

ps. „Niesobla”

2v. Relacja i dokumenty.

B. Rojda 2014.

GRABOWSKA I Krystyna

Firma Handlowo-Usługowa
„DIADA”
86-200 Chełmno-Grubno
Tel. (0-56) 686-28-48